

Ministerstvo životního prostředí

Ochrana ovzduší ve státní správě - teorie a praxe

Beroun, 8. – 10. listopadu 2005

ÚVOD

- ❖ Ochrana ovzduší a jeho znečišťování v letech 1989 až 2002
- ❖ Vývoj znečišťování ovzduší počátkem nového tisíciletí
- ❖ Doporučení Zprávy OECD pro oblast ovzduší
- ❖ Současné priority MŽP v oblasti ochrany ovzduší
- ❖ Cíle konference

„Ochrana ovzduší ve státní správě – teorie a praxe“

Ochrana ovzduší a jeho znečišťování v letech 1989 až 2002

- ❖ Politické změny v roce 1989 přinesly nové zákony v životním prostředí včetně zákonů č. 309/1991 Sb. a č. 389/1991 Sb. upravující ochranu ovzduší.
- ❖ Splnění nových zákonných požadavků v ochraně ovzduší bylo limitováno rokem 1998 a s podporou státních financí byly největší energetické zdroje odsířeny a značně byly též sníženy emise tuhých znečišťujících látek.
- ❖ Snížení emisí a zlepšení kvality ovzduší bylo také zapříčiněno útlumem výroby při restrukturalizaci průmyslu.
- ❖ **Bylo dosaženo výrazného snížení emisí SO₂ (o více než 85%),**
- ❖ **snížení oxidů dusíku a tuhých znečišťujících látek bylo méně výrazné.**

Ochrana ovzduší a jeho znečištění v letech 1989 až 2002

- ❖ V roce 1998 byly započaty činnosti na aproximaci evropské legislativy v životním prostředí úspěšně završené přijetím Aproximační strategie České republiky pro oblast životního prostředí.
- ❖ Důsledkem Aproximační strategie bylo mimo jiné v roce 2002 přijetí nové legislativy v oblasti ochrany ovzduší (*zákon č. 86/2002 Sb. a jeho prováděcí předpisy*), ve které bylo zpracováno více jak 35 legislativních předpisů a směrnic ES.

Vývoj znečištění ovzduší počátkem nového tisíciletí

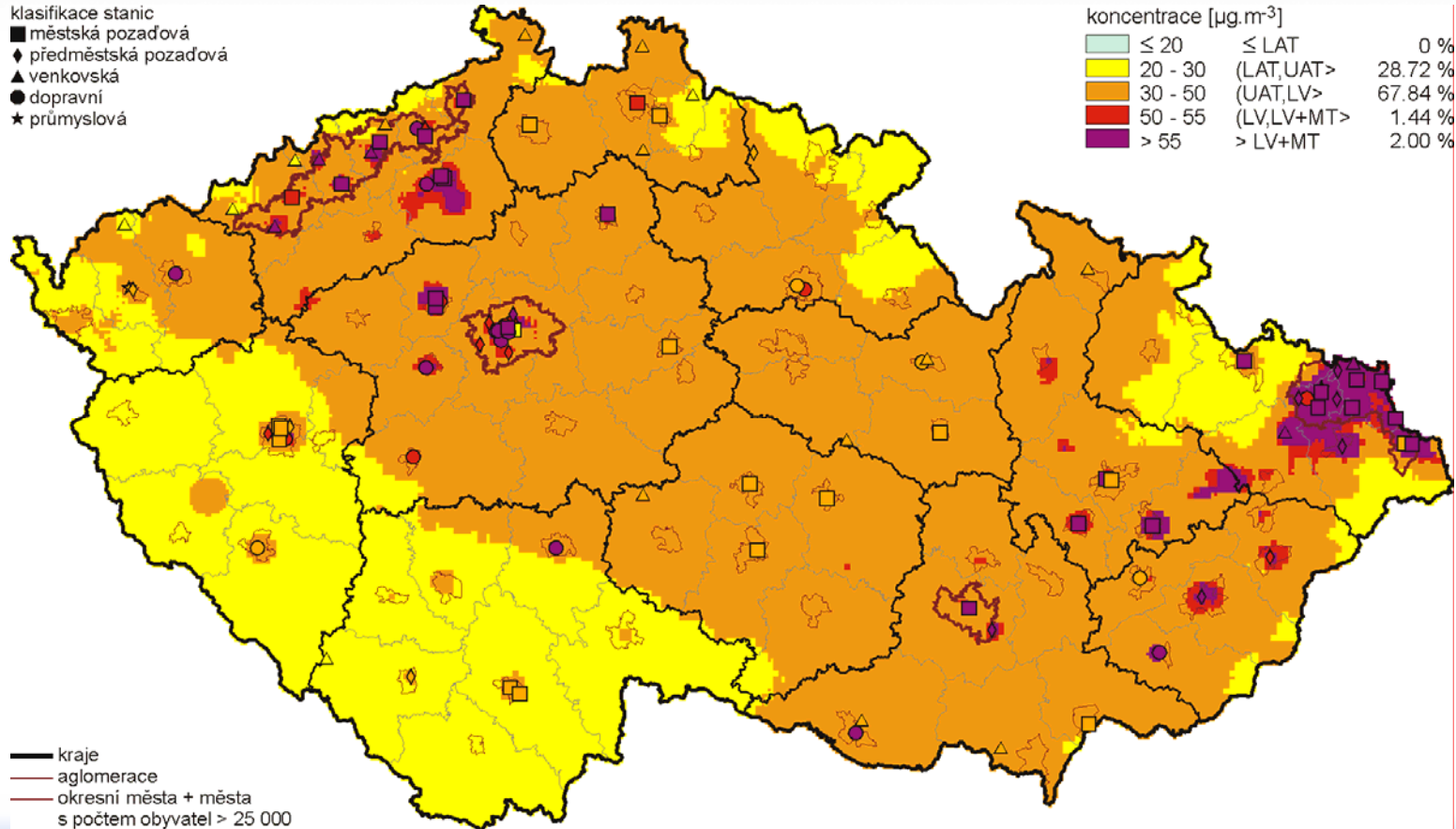
- ❖ **Kvalita ovzduší** - většina limitních hodnot je dodržována, ale:
 - **od r. 2000 imisní zátěž vykazuje stoupající trend,**
 - **překračovány jsou limity pro suspendované částice frakce PM_{10}**
 - **překračovány jsou limity pro troposférický ozon**
 - **překračovány jsou limity pro benzo(a)pyren**

Pole 36. nejvyšší 24hod. koncentrace PM₁₀, r. 2004

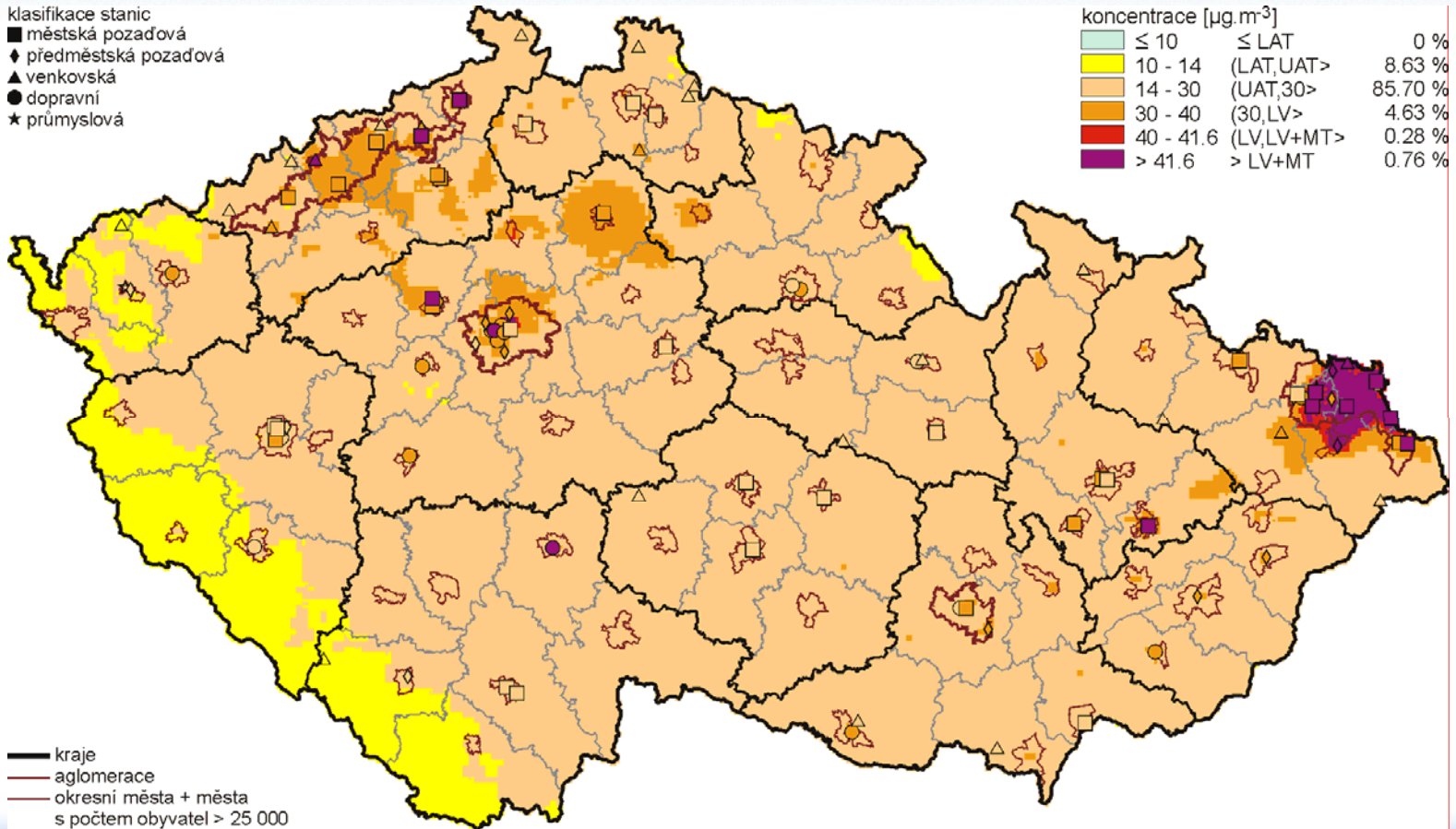
- klasifikace stanic
- městská pozadová
 - ◆ předměstská pozadová
 - ▲ venkovská
 - dopravní
 - ★ průmyslová

koncentrace [$\mu\text{g}\cdot\text{m}^{-3}$]		
≤ 20	≤ LAT	0 %
20 - 30	(LAT,UAT>	28.72 %
30 - 50	(UAT,LV>	67.84 %
50 - 55	(LV,LV+MT>	1.44 %
> 55	> LV+MT	2.00 %

Pole roční průměrné koncentrace PM10, r. 2004

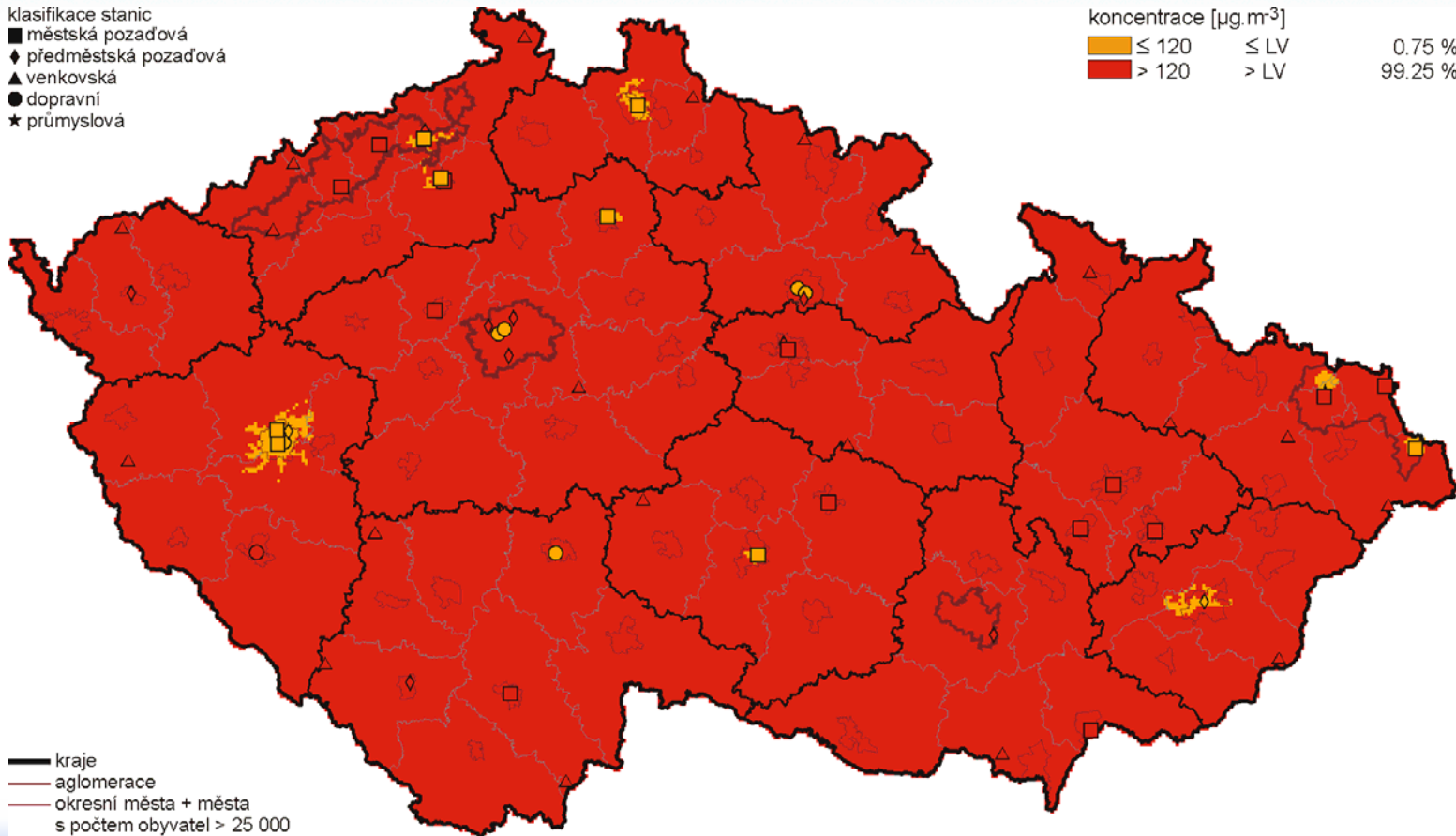
Překračování limitní hodnoty trop. ozonu, r. 2004

Klasifikace stanic

- městská pozadová
- ◆ předměstská pozadová
- ▲ venkovská
- dopravní
- ★ průmyslová

koncentrace [$\mu\text{g}\cdot\text{m}^{-3}$]

■ ≤ 120	$\leq \text{LV}$	0.75 %
■ > 120	$> \text{LV}$	99.25 %

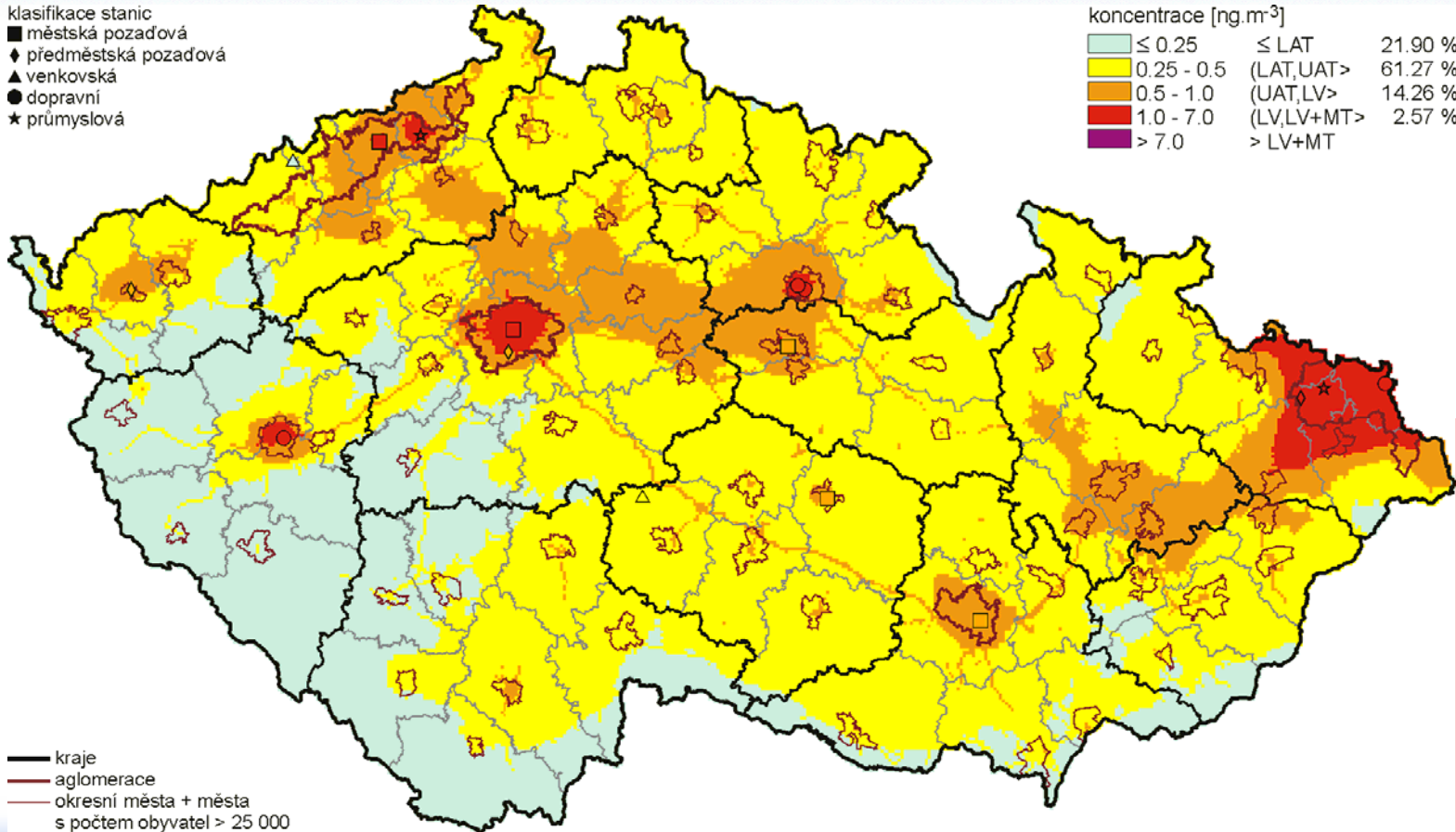

Pole roční průměrné koncentrace benzo(a)pyrenu, r. 2004

klasifikace stanic
■ městská pozadová
◆ předměstská pozadová
▲ venkovská
● dopravní
★ průmyslová

koncentrace [ng.m⁻³]

≤ 0.25	≤ LAT	21.90 %
0.25 - 0.5	(LAT,UAT>	61.27 %
0.5 - 1.0	(UAT,LV>	14.26 %
1.0 - 7.0	(LV,LV+MT>	2.57 %
> 7.0	> LV+MT	

Vývoj znečišťování ovzduší počátkem nového tisíciletí

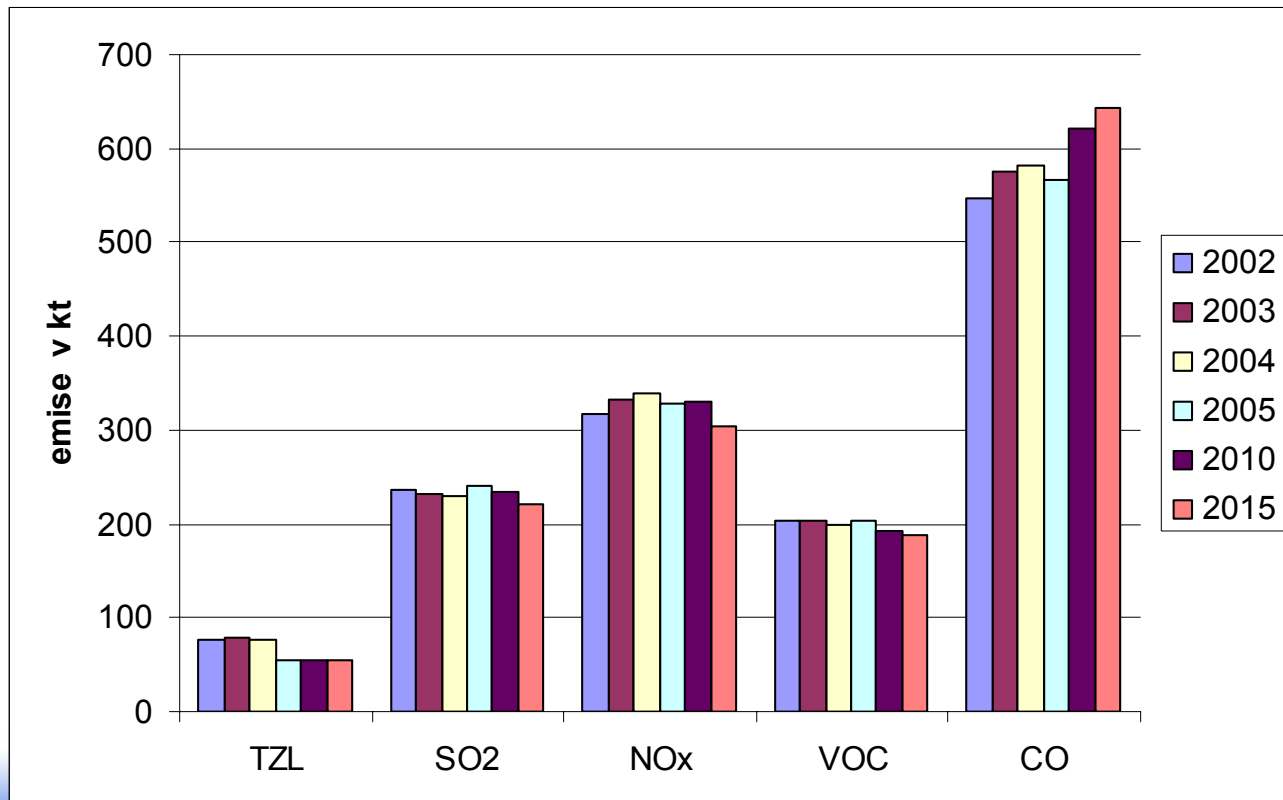
❖ Emise znečišťujících látek

- narůstají emise NO_x o cca 4 %,
- cca od r. 2000 vykazuje většina emisí stoupající trend,
- měrné emise SO_2 a NO_x (emise na jednotku HDP) jsou stále přibližně dvojnásobné oproti průměru evropských zemí OECD.

Emisní projekce Integrovaného národního programu snižení emisí ČR

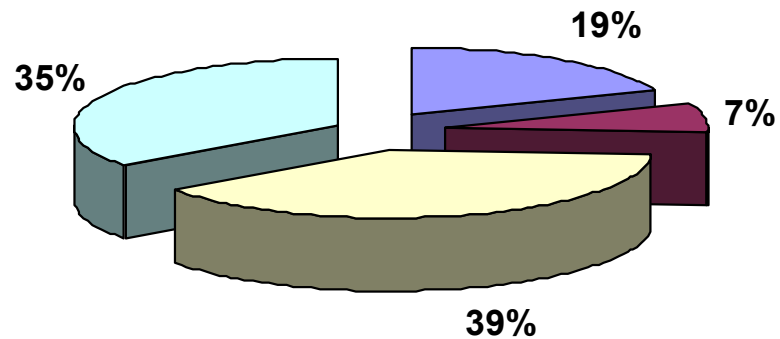
Průměrný scénář vývoje emisí (zdroj: INPSE ČR)

Emise tuhých znečišťujících látek

Zdrojová struktura emisí TZL v r. 2003

■ Zvláště velké a velké zdroje ■ Střední zdroje ■ Malé zdroje ■ Mobilní zdroje

Doporučení Zprávy OECD pro oblast ovzduší

- ❖ **Zaměřit se na dodržování norem kvality ovzduší**
- ❖ **Snižovat emise znečišťujících látek do ovzduší**
- ❖ **Posílit stimulační účinek poplatků za znečišťování ovzduší**

Současné priority MŽP v oblasti ochrany ovzduší

Současné priority v oblasti ochrany ovzduší lze na základě východisek a potřeby dosáhnout výše uvedených cílů, při respektování Státní politiky ŽP na úrovni věcného odboru definovat následovně:

Současné priority MŽP v oblasti ochrany ovzduší na úrovni věcného odboru

- ❖ Zjednodušení a stabilizace stávající legislativní a právní úpravy.
- ❖ Sjednocení stávající praxe výkonu státní správy na všech úrovních.
- ❖ Obhajoba a prosazování zájmů ČR v souladu s účelnou a efektivní ochranou ovzduší na evropské i mezistátní úrovni.
- ❖ Uplatňování principů partnerství a komunikace v oblasti ochrany ovzduší.
- ❖ Stanovení a výběr odpovídajících cílů, priorit a opatření, jejich zajištění, sledování a efektivní realizace.

Cíle konference

„Ochrana ovzduší ve státní správě“

- ❖ Napomáhat sjednocování stávající praxe při výkonu státní správy na všech úrovních.
- ❖ Uplatňovat princip partnerství a komunikace.
- ❖ Využívat tradičně vysokou úroveň odborného zázemí rezortu a odborné veřejnosti.
- ❖ Posilovat informační prostředí a schopnost vzájemné komunikace.

ZÁVĚR

Hlavními strategickými cíli MŽP v oblasti ochrany ovzduší jsou v současné době především:

- ❖ dosažení a udržení odpovídající kvality ovzduší a
- ❖ splnění emisních stropů pro Českou republiku, tak jak to vyplývá z české i evropské legislativy.

Cesty k dosažení těchto cílů je třeba volit s ohledem na možnosti a výkonnost české ekonomiky, ale současně je nutné vzít v úvahu nepříznivé trendy v oblasti znečišťování ovzduší na počátku tisíciletí.

ZÁVĚR

Podporou k dosažení vytčených cílů může být tradičně dobré odborné zázemí a smysluplné uplatňování výkonu státní správy na všech jejích stupních. Podmínkou však je zejména

- ❖ neměnnost zákonných požadavků a jejich vymahatelnost,
- ❖ trvalé sledování vytčených cílů, priorit a naplňování zvolených opatření a dále
- ❖ dostatečná autorita legislativních a právních předpisů i orgánů státní správy v oblasti ochrany ovzduší.

Ministerstvo životního prostředí

První ročník konference

Ochrana ovzduší ve státní správě - teorie a praxe

*k naplnění stanovených cílů v oblasti ochrany ovzduší
může přispět, a proto Vám všem přeji úspěch v naší
společné práci při ochraně a tvorbě životního prostředí.*

Děkuji za pozornost

Ing. Ivana Jirásková

náměstkyně ministra životního prostředí

ředitelka sekce technické ochrany životního prostředí